

EXPOZIȚIA DE PICTURĂ ȘI GRAFICĂ „RODICA PANDELE”

Între categoriile de expoziții ce se organizează la Muzeul Colecțiilor de Artă, un loc însemnat îl ocupă și prezentarea diferitelor ipostaze ale creației plastice românești contemporane. Considerăm, în acest sens, că expoziția de pictură și grafică aparținând artistei Rodica Pandeale (deschisă între 6--22 mai 1994), nu numai că nu poate fi trecută cu vederea, dar ea a constituit o manifestare artistică de certă valoare pentru creația contemporană, așa cum, de altfel, a remarcat și criticul de artă Gheorghe Vida, afirmând că expoziția redă „profilul unei personalități artistice semnificative pentru evoluția creației plastice de după 1969”.

Expoziția la care ne referim reprezintă cea de a douăsprezecea expoziție personală a Rodicăi Pandeale, artista participând și la numeroase expoziții naționale, regionale sau municipale.

Manifestarea a fost organizată cu prilejul împlinirii de către artistă a vârstei de 70 de ani, ea reprezentând o selecție esențială din opera sa, ajunsă la plenitudinea de sensuri umane și artistice: pictura și grafica Rodicăi Pandeale conțin, în paralel cu problematica spirituală contemporană, un limbaj plastic filtrat și esențializat. Printr-un proces

de abstragere a ființei umane din contextul cotidian, artista o proiectează într-un spațiu imens, cosmogonic și într-o temporalitate infinită, dar neajungând, niciodată, la haos sau la dezorientare. Meritul Rodicăi Pandeale este acela că ne convinge de existența unui liman al echilibrului, al fericirii, rezultat din trăirea sensurilor superioare ce conferă unicitate existenței umane. Putem afirma, astfel, că artista este nu numai un om contemporan prin abordarea multitudinii problemelor vizând cunoașterea, ci mai mult decât atât, ea ilustrează și specificitatea spiritului național românesc, într-o dublă ipostază: pe plan existențial prin găsirea unui liman al echilibrului și armoniei, iar din punct de vedere plastic prin continuarea tradiției culorii în pictura românească, așa cum a fost ea trasată prin filiera — Luchian, Tonitza, Ciucurencu. În seriile *Anotimpuri, Anotimpuri muzicale, Spații acvatice, Peisaje cosmice, Spații astrale* etc., Rodica Pandeale concretizează cele mai sus afirmate, printr-un efort tenace de autocunoaștere și reprezentare artistică. Aceasta evoluează de la redarea prin culoare a propriilor căutări și suferințe (realizând, din acest punct de vedere, un expresionism al culorii, ce nu este singular în pictura

românească și a cărui prezență, în arta noastră, se face simțită mai mult decât a fost ea semnalată de specialiști) până la lucrări, aproape, abstracte, în care culoarea dă naștere unei sensibile muzicalități și unui lirism decantat, purificat, care pot fi considerate a fi un ideal de existență umană și artistică, oferit cu nespusă generozitate. Artista depășește, nu fără efort, momentele incertitudinii și ale suferinței, exprimate în primele sale creații, ajungând la un fericit echilibru și la o armonie cromatică, merite să producă o intensă bucurie și o statornică încredere în sensul superior al frumuseții existenței umane.

Expoziția organizată la Muzeul Colecțiilor de Artă și-a propus redarea acestor attribute, ale artistei, într-o sinteză selectivă, așa cum au gândit-o și dorit-o Rodica Pandeale, criticul de artă Constantin Prut, muzeograful Maria Cătănescu și conservatorul Luminița Țicu. Astfel, expoziția s-a constituit într-un omagiu adus cunoașterii profunde și simțirii aale a omului, precum și înaintașilor artei noastre românești, ale cărei tradiții Rodica Pandeale le continuă, în mod strălucit, prin creația sa.

MARIA CĂTĂNESCU